

Izhaja vsako sredo
in petek zjutraj.
Stane za celo leto 15 L
> » pol leta 8 »
> » četrt leta 4 »
Za inozemstvo
celo leto lir 40.
Na naročila brez do
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORJANA STRAŽA

Št. 53

V Gorici, v petek 13. julija 1928

Leto XI.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v
naprej. — List izdaja
konsorcij »Gor. Stra-
že«. — Tisk Katoliške
tiskarne v Gorici, Ri-
va Piazzetta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5
St. poš. tek. rač. 11/1147.
Telef. int. št. 308.

Naše občine in varčevanje.

Eksclenca Bianchi, podminister v notranjem ministrstvu je v zadnjih tednih izdal na obč. načelnike dva odloka, v katerih jih je pozval, naj poskrbe za najstrožje varčevanje v občinskih gospodarstvih, ki so njim podrejena. »Le ultiime notizie«, druga večerna izdaja tržaškega »Piccola«, priobčuje v svoji izdaji z dne 11. t. m. pod naslovom:

Stroga omejitev izdatkov pri javnih napravah.

naslednjo, iz Rima doposlano izjavo, ki po zavrtilu lista vsebuje načela, katera v tem pogledu zastopa osrednja vlada:

»Predvsem je treba opozoriti vse javne uprave, da ne naznačijo finančnim upravam potreb, ki jih predvidevajo, kot izjemo. Skupni znesek vseh teh izjem bi postal ogromen in neznosen. Nadalje je potrebno ogibati se vseh pobud, ki kljub svojemu koristnemu in do brodelnemu namenu tvorijo neprimeren in odložljiv strošek. Fašistovska vlada zahteva od obč. načelnikov velikih in malih mest Italije ter najbolj skromnih občin ravno isto varčnost v njihovem proračunu. Vlada je financirala ali je na tem, da bo financirala najnujnejše potrebe večjih mest Italije. Povsod je bilo in še vedno vlada živahno produktivno delo za izboljšanje. Nepotrebno je spominjati na to, da se je v teku petih let fašistovskega režima več napravilo kot v mnogih prejšnjih desetletjih. Toda več kot toliko ni mogoče napraviti. Napor za ureditev uprave mora biti nadziran od vseh odgovornih oblasti. Stroški se morajo držati v najožjih mejah. Bilanca države, bilance pokrajin in občin naj se vodijo z največjo varčnostjo in če je že treba posebnih naporov javnih in privatnih financ, morajo biti usmerjeni proti dvema velikima produktivnima ciljema, ki ju je označil načelnik vlade, to je: proti morju in zemlji.«

Kakor smo z veseljem pozdravili obe Bianchijevi okrožnici, tako nas navdaja z zadoščenjem tudi zgornji resni opomin centralne vlade. Bremena, ki jih morajo nositi posamezne občine, so občutna. Vsi nepremišljeni in neproduktivni izdatki so zato res neumestni in škodljivi. Dosedanje gospodarstvo po nekaterih občinah je bilo pa vse prej kot smotreno in varčno. Nekatero občine so vsled takega poslovanja izčrpale mnogo občinskega premoženja ali pa so zalezle celó v dolgo ve. Z označenimi tremi ukrepi, kateri, tako upamo in pričakujemo, ne bodo ostali samo na papirju, bo odstranjena nevarnost, da bi občinska premoženja šla pod zlo in bi se občine zadolžile preko svojih moči.

Po zgornji vladini izjavi bodo v bodoče onemogočeni vsi izredni izdatki. Pozidava ali nakup občinskih domov v krajih, kjer je dovolj primernih prostorov za občinsko pisarno, bo moral biti resno preiščen. Nabava pisarniške opreme se ne bo smela zgubljati v razkošnost, ampak se bo morala omejiti na najpotrebnejše. Razne naprave bodo morale odgovarjati splošnim dejanskim potrebam in ne trenutnim željam posameznikov. Izdatki za slavnosti, potnine itd. bodo skrčeni na ono višino, ki je v skladu s pri-

reditvijo in njenim namenom. Nastavljanje uradništva se bo moralo držati veljavnih predpisov in ne bo dopustno naprtiti občinam nezmožnih ljudi, ki ne znajo vršiti svoje službe. Kratko: dovoljeni bodo v glavnem samo izdatki, ki so predvideni v proračunu, izredni samo v izjemnih slučajih. Vladina izjava

Kaj se godi po svetu?

Na Balkanskem polotoku so se zadnje dni vršili dogodki, ki utegnejo trajno vplivati na razmerje med balkanskimi državami. V Grčiji je prijel za državno krmilo stari politik

Venizelos,

ki se je dozdej dolgo držal v ozađu. Potoval je po Evropi in živel na otoku Kreti. Nenadoma pa se pojavi v Atenah in zruši Zaimisovo vlado. Zaimis sestavi novo vlado, a tudi ta se ne more držati proti Venizelosovim spletkam. Predsednik republike poveri sestavo nove vlade njemu, Venizelosu. Venizelos sestavi vlado, pošlje poslance domov in razpiše volitve po novem volilnem redu, ki ga je sam sestavil in ga dal predsedniku republike v podpis. Tako je nekaj časa neomejeni gospodar v Grčiji, v tisti nestalni Grčiji, kjer so revolucije navaden pojav in kjer se državna oblika menjuje kot stara srajca. Danes kraljevina, jutri republika in obratno.

Venizelos je zelo znana osebnost, eden izmed tistih balkanskih politikov, ki jih pozna ves svet. Pašić, Bratianu, Venizelos so imena, ki mnogo pomenijo v zgodovini balkanskih narodov. Venizelos je republikanec, ki je strmo glasil kralja. Med svetovno vojno je podpiral antanto proti osrednjim državam. Venizelos je ime, ki loči Grke v dva tabora.

Njegov prihod pomeni tudi v zunanji politiki precejšen preobrat. Venizelos je prijatelj Francije, prejšnja vlada je držala z Italijo. Značilno je, da je takoj ukazal izpustiti iz ječe bivšega diktatorja generala Pangalosa, ki je bil že skoro dve leti zaprt. Pangalosova zunanja politika se v marsičem krije z Venizelosovo.

Koliko časa se bo Venizelos držal, je pri skrajno nestalnih in izpremenljivih grških razmerah težko prerokovati. Najmanjše nerazpoloženje ljudstva ga lahko odpihne kot suh list z veje. In potem se bo zopet umaknil v zasebno življenje.

V nedeljo 8. julija ponoči je bil v Sofiji ustreljen general Protogerov, vodja macedonskih prekucuhov. Ustrelili so ga trije neznanci, ki so potem izginili v temi. Generala je spremljal njegov telesni stražnik, ki je bil prvi zadet in takoj mrtev.

Protogerov se je rodil l. 1883. v Ohridu. Še mlad je vstopil v armado. Ustanovil je macedonsko revolucionarno organizacijo, ki je turški vladi delala mnogo preglavic. Ta organizacija obstoja še sedaj. Protogerov je bil med njenimi voditelji.

Zakaj so Protogerova ustrelili? Omeniti je treba, da je organizacija

je v tem pogledu zelo pravilna, ko pravi, da je bilo dozdej izdatkov že dovolj, da je treba zato povsod varčevati.

Ker bodo morali, kakor pravi vladina izjava nadalje, imeti odgovorni krogi stalno kontrolo nad vsemi javnimi upravami, tedaj tudi nad občinskimi, smemo upati, da bo za naša občinska gospodarstva res napočila doba plodnega dela in potrebnega varčevanja.

dozdej še vsakega kaznovala s smrtjo, kdor se ni brezpogojno pokoril poveljem. Pri tem ni bilo izjem. Za letošnjo jesen je organizacija pripravljala velike vpade v jugoslovanski del Macedonije. Bolgarska vlada pa bi rada te vpade preprečila, ker je razmerje med Bolgarijo in Jugoslavijo že itak zelo napeto in deloma tudi iz hvaležnosti, ker je uradna in neuradna Jugoslavija zelo izdatno pomagala bolgarskim ponesrečencem, ki jim je potres uničil vse imetje. Vlada je torej želela, naj se vpadi ne vršijo. Protogerov se je vdal želji vlade, drugi člani izvrševalnega odbora se niso hoteli. Prišlo je do nesoglasja, ki je povzročilo strele in smrt.

General Protogerov je bil zagrižen sovražnik Jugoslavije in je zelo oviral zблиžanje med obema državama. Jugoslovanska vlada je na njegovo glavo razpisala nagrado pol milijona dinarjev. Z njegovo smrtjo je padla precejšnja zapreka na poti do bolgarsko-jugoslovanskega prijateljstva.

* * *

Jugoslovanska vladna kriza

se počasi rešuje. Pravzaprav ni nobenega novega dogodka. Vojvoda Štefan Štepanović je ministrsko predsedstvo odklonil. Sedaj vodi pogajanja stari Aca Stanojević. Stanojević je izjavil, da se strinja z Radićem v tem, da je treba sestaviti neparlamentarno vlado. Taki vladi se tudi radikalna stranka ne bo vpirala. V Belgrad je prispel tudi jugoslovanski poslanik v Berlinu Balugdžić, ki je zelo ugleden član radikalne stranke. Balugdžića pokličejo v Belgrad, kadar je treba razmotati kako težko vprašanje.

Sedaj se imenujejo že nekatera imena bodočih ministrov nadstranarske neparlamentarne vlade. Po zadnjih vesteh bi bil ministrski predsednik general Hadžić, zunanji minister Balugdžić, finančni minister Letica, naučni minister dr. Šilović, vseučiliški profesor iz Zagreba, itd. Notranje ministrstvo bi dobili Hrvati. Ta vlada bi izpeljala volitve in potem odstopila. Vsekakor se zdi, da bo kriza rešena še ta teden.

* * *

Čujejo se zadnji odmevi napetosti med Avstrijo in Italijo. Dr. Seipel je spor uradno rešil. Dobri del avstrijskega prebivalstva pa z rešitvijo ni bil zadovoljen. Posebno tirolski nacionalisti so nezadovoljni s kanclerjem. V Innsbrucku so imeli zborovanje, na katerem so sklenili, da bodo vsako leto na gori Isel slovesno praznovali spomin na zmago pri Kobaridu.

S tem sklepom se bavi rimski »Giornale d'Italia«, ki pravi: »Nič nimamo pripomniti k izletu na go-

ro Isel, ki ga nameravajo prirediti čvrsti mladeniči tirolske zveze. Spomin na bitko pri Kobaridu bo dal proslavi italijanske zmage še večji sijaj. Znano je, da je avstrijsko vrhovno poveljstvo, ko je začelo ofenzivo, nameravalo zdrobiti italijansko armado, priti v Benetke, izločiti Italijo iz bojujočih se držav in si tako priboriti zmago.

Upi so padli v vodo in tirolski praznik na gori Isel bo samo proslava tega padca.«

»Giornale d'Italia« obravnava želje nemških nacionalistov, naj se Poadižje odtrže od Italije in priključi Avstriji.

Sklep tirolske mladine in odgovor rimskega lista sta nov dokaz, da se spori med narodi ne dajo poravnati z diplomatskimi pogodbami, ako ni v pogodbah izražena volja obeh strank. Avstrijski Nemci se kljub Seiplovim zadržilom še vedno zelo živahno zanimajo za svoje sonarodnjake v Italiji.

Okno v svet.

Francoska zbornica

in senat sta v ponedeljek 9. julija zaključila svoje poletno zasedanje. V zbornici so bili tik pred zaključitvijo še veliki nemiri. Poslanec Bergery je namreč vprašal, kaj misli vlada o romunskem zunanjem posojilu, pa mu Poincaré ni hotel dati odgovora.

Avstrijsko-jugoslovanska trgovska pogodba

je bila v ponedeljek 9. julija na Dunaju podpisana. Pogodba velja za dve leti.

Kriza pri nemških nacionalcih.

V nemški nacionalni stranki je izbruhnila težka notranja kriza. Poslanec Lambach je zahteval, naj se monarhistična misel ne smatra več kot glavna in vodilna misel stranke. Istočasno se je pojavilo nezadovoljstvo z načelnikom stranke grofom Westarpom. V nedeljo in ponedeljek se je v Berlinu vršilo zborovanje zaupnikov nemške nacionalne stranke. Pri glasovanju o predlogu poslanca Lambacha je grof Westarp ostal v manjšini. Zato je takoj nato odstopil kot načelnik. Dogodek je zelo zanimiv za razvoj nemške notranje politike.

Bomba proti G. P. U.

Proti poslopju G. P. U. (sovjetske politične policije) v Moskvi je bila 6. julija vržena bomba, ki je enega orožnika ubila, dva pa ranila. Bomba je močno poškodovala poslopja. Storitca so prijeli. Bila sta dva Rusa, ki sta preko Romunije pred kratkim prispela iz Pariza. Oba sta bila prej častnika v Wranglovi vojski.

Dr. Seipel v Palestini.

Avstrijski zvezni kancler dr. Seipel bo takoj po zaključitvi zasedanja državnega zbora odpotoval v Palestino.

Atentat na jugoslovanskega poslanika v Tirani.

Pred par dnevi se je bila raznesla po časopisju vest, da je jugoslovanski poslanik v Tirani Stanoje Mihajlović postal žrtev neznanih atentatorjev. Vest je vzbudila veliko pozornost, ker se je splošno sodilo, da gre za političen umor. Sedaj pa poroča jugoslovanska vlada uradno, da so vse tozadevne vesti neresnične, ker atentata sploh ni bilo.

DNEVNE VESTI.

Odkritje spomenika v Bocnu.

Včeraj 12. julija je kralj odkril v Bocnu velik spomenik zmage. Podstavek za spomenik so postavili že Avstrijci, ki so hoteli ovekovečiti hrabrost tirolskih cesarskih lovcev. Sedaj pa se na tistem podstavku dviga spomenik v rimskem slogu v spomin velike italijanske zmage. Pri odkritju spomenika so bile poleg kralja zastopane vse državne oblasti. Bila je izredna slavnost.

Zastopstvo Gorice v Bocnu.

Gorico je pri odkritju spomenika zmage zastopal občinski načelnik senator Bombig.

Novi upravni svet.

goriškega Kreditnega zavoda (Istituto di credito fondiario di Gorizia) je bil te dni ustoličen. Predsednik zavoda je poslanec Fr. Marani, podpredsednik je Jurij Bombig, goriški občinski načelnik. Upravni svet šteje poleg tega še štiri druge člane.

Vročina.

V Ameriki je zelo huda vročina. Par sto ljudi je že umrlo radi solnčarice. Tudi iz raznih krajev Evrope dohajajo vesti o smrtnih slučajih radi vročine. Kako je vroče, čutimo le preveč tudi pri nas doma. Zaželenega dežja pa noče biti...

Prva žrtev Soče.

V torek 10. julija se je v Soči kopal 17 letni pekovski pomočnik Franc Seršen, doma iz Jugoslavije. Zašel je v globoko in deročo vodo. Ker ni znal plavati, je utonil. Drugi kopalci so bili predač, da bi mogli priti do časa na pomoč.

Za Nemce na južnem Tirolskem.

Vsi tirolski poslanci so sestavili in podpisali spomenico, namenjeno zveznemu kanclerju Seiplu, v kateri se dr. Seipel pozivlja, naj ukrene vse potrebno, da se omili obupni položaj nemške narodne manjšine v Italiji. Ako ne bo nič pomagalo, naj se obrne do vseh evropskih vlad s prošnjo za posredovanje. Tisto spomenico je podpisalo tudi 296 tirolskih občin.

»Glasba in ljubezen«.

Spisal Paul Keller, prevedel dr. Anton Kacin. Izdala in založila Katoška knjigarna v Gorici. Cena 2 liri. — V tej dobi žgoče suše in turbo dremavice, ki se nas rada prijemlje, je ta knjiga kakor svež krik v pomladanskem gozdu. V njej poje mladost, zaživijo štirje pevci, vihti taktirko bogonarjen umetnik, šumi veselje, veselje, veselje, da se bravcu srce pomladi in se zdravi iz žalosti. Takih knjig nam je treba! Paul Keller pozna človeško srce, njegove tajne in šibkosti, pa tudi skrivnostne sile dobrega v njem. Zato so njegova dela polna resničnosti in življenjskih vrednot. Nekaj pisateljeve velike in tople ljubezni do ljudi preide v bravca, ki beroč vzljubi te junake, ki v knjigi mimo grejo. Ob tej blagosti in lepoti, ti postane pri srcu veselo, in svetlejša luč se razlije na tvoje lastno življenje. Knjigo toplo priporočamo! — T.

nik, šumi veselje, veselje, veselje, da se bravcu srce pomladi in se zdravi iz žalosti. Takih knjig nam je treba! Paul Keller pozna človeško srce, njegove tajne in šibkosti, pa tudi skrivnostne sile dobrega v njem. Zato so njegova dela polna resničnosti in življenjskih vrednot. Nekaj pisateljeve velike in tople ljubezni do ljudi preide v bravca, ki beroč vzljubi te junake, ki v knjigi mimo grejo. Ob tej blagosti in lepoti, ti postane pri srcu veselo, in svetlejša luč se razlije na tvoje lastno življenje. Knjigo toplo priporočamo! — T.

Obrezovanje breskev.

Kmetijski urad v Gorici sporoča, da bo prihodnje nedeljo 15. t. m. ob 8. uri zjutraj v sadovnjaku g. Fr. Kebra v Volčjdragi javno praktično obrezovanje breskev. Sadjerejci so vabljeni.

Obsodba izvršena.

Zadnjič smo javili, da je bilo 11 inženirjev iz Doneške kotline obsojenih na smrt. Sovjetska vlada je šestim obsojencem spremenila smrtno kazen v desetletno ječo. Ostalih pet obsojencev pa so ustrelili.

Prebivalstvo Združenih držav.

Statistični urad Združenih držav ceni prebivalstvo na 118,364.000 ljudi.

Koliko je redovnikov?

L. 1927. je bilo 18.739 frančiškancev v 1863 samostanih, nadalje 20.107 jezuitov in 3133 dominikancev. Mnogo tisočev teh redovnikov je zaposlenih v misijonih.

Londonski vlomilci

so zelo duhoviti gospodje. Radi zabavajo občinstvo. Posebno imajo na piki policijske uradnike. Pred kratkim so vlomili v stanovanje višjega policijskega nadzornika, odprli železno blagajno in vzeli ven ne morda denar ali vrednostne papirje, ki so tudi bili tam, ampak zavoj ljubavnih pisem. Tista pisma so poslali uredništvu enega največjih londonskih listov, ki jih je tudi priobčil. Seveda se je ves London krohotal policijskemu nadzorniku. — Neki vlomilec je vdrl v sobo mladega revnega pisatelja. Pri temeljiti preiskavi ni našel drugega kot samo zastavne listke. Bil je usmiljenega srca in je pustil pisatelju poleg listkov 3 funte šterlingov (450 lir) s pripombo, naj reši zastavljene predmete.

V zarji slave in smrti...

Zaloigra na severu.

Glavni motorist zračne ladje »Italia« Ceccioni je umrl. Podlegel je ranam in trpljenju. Stanje ostalih članov ekspedicije je tudi zelo težko. Vsi imajo mrzlico, celo radio-telegrafist Biagi, ki se je prav do zadnjih dni zelo trdno držal. Led okoli ponesrečencev se taja. Letala ne morejo več pristajati. Vrh tega zakriva gosta megla rdeči šotor pogledom letalcev.

Lundborg poroča.

Švedski poročnik Lundborg je takoj po svoji rešitvi podal poročilo, kako je rešil generala Nobileja. Njegovo poročilo se takole glasi:

»Moj pristanek na ledovju je naravnost na generala in njegove tovariše velikanski vtis. Pot od mesta, kjer je letalo pristalo, pa do Nobilejevega taborišča je bila izredno težavna. Ko sem prišel do njih, so me objeli in poljubili. Nobile je jokal. Njegov šotor je bil v nepopisnem stanju. S Schybergom sva prenesla generala do letala. Ko sva ga spravila na letalo, sva nemudoma odletela naravnost v Hinlopenški zaliv. Ko smo prispeli tja, je Nobile dobil pečenege mesa in žganja. Jaz pa sem se takoj nato sam povrnil proti vzhodu. Ko sem vdružil priletel do taborišča, sem se z letalom vred prekucnil. Stopivši iz pod razvalin letala sem spoznal, da bom moral ostati pri ponesrečencih. Od jeze in obupa sem se zavlekel v šator in zaspal. Naslednje dni sem prebil v nesnagi, pomanjkanju in čakanju na rešitev, dokler ni prispel Schyberg in me rešil.« Lundborg pripoveduje o viharju, ki je divjal pet dni, o napornem življenju in trpljenju vseh nesrečencev, o trudu, ki so ga imeli, da so izravnali del ledu za pristanek letal, itd.

Skupina Malmgreen najdena.

Sovjetski letalec Čuhnovski je odkril skupino Mariano, Malmgreen in Zappi, ki je kmalu po nesreči odšla od Nobileja. Ledolomec »Krasin« je odplul proti naznačenemu kraju in rešil na krov Mariana in Zappija. Malmgreen je že pred mesecem umrl.

Letalca Ferrarin in Del Prete

čakata, da bodo brazilski mehaniki popravili njuno letalo. To se bo zgodilo v kakih štirinajstih dneh. Potem bosta nadaljevala svoj polet proti Rio de Janeiro. Medtem so pa strokovnjaki izračunali, da sta preletela 7163 km v 49 urah in 19 minutah. S tem sta postavila rekord za dolge polete.

Listnica Kmečke-delavske zveze in Političnega društva »Edinosti« v Gorici.

1. *Bratuž Marija, Idrija št. 481:* V Vaši zadevi je podpisano tajništvo posredovalo pri tukajšnji finančni intendantu in je ugotovilo, da Vam je bilo L. 135 izplačanih na račun pokojninskih zastankov od 3. 4. 1925 do 31. 5. 1926. Goriška finančna intendantca Vam ne more povisati pokojnine, ker je pokojnina na podlagi, ki jo je določila tržaška finančna intendantca, pravilno odmerjena. Prošnjo za povisane pokojnine je treba vložiti na naslednji naslov: All'Intendantza di Finanza Ragioneria Pensioni, Trieste. — Pismo sledi.

2. *Brus I., Sp. Idrija št. 37:* Finančna intendantca Vam ne more izplačati zneska, ki pritiče Vam in drugim dedičem po očetovi smrti, ker biva Vaš brat Avgust v inozemstvu. Pišite bratu, da Vam priskrbi notarijsko pooblastilo, da smete dvigniti pri finančni intendantci v Gorici tudi del zneska, ki pritiče njemu po očetovi smrti. Notarijsko pooblastilo mora biti legalizirano po pristojnem italijanskem konzulu.

3. *Rudarskim vpokojencem v Idriji:* Tajništvo je posredovalo pri tukajšnji finančni intendantci, kakor je bilo naprošeno in Vam sporoča naslednje:

a) pokojnina se odmeri vsem vpokojencem v navadni in ne v zlati valuti;

b) pokojninskih knjižic finančna intendantca ne more izdati, ker je Corte dei Conti v Rimu odločila, da se pokojnina izplačuje na podlagi navadnih pokojninskih dekretov in vsakokratnih plačilnih nalogov, ki jih izda finančna intendantca;

c) finančna intendantca odmeri pokojnino na podlagi službenih let, ki jih določi rudniško ravnateljstvo. Zato se morate glede službenih let obračati vedno na ravnateljstvo.

4. *Goljevšek I., Lig št. 2:* V Vaši zadevi bo treba posredovati še v Vidmu. Iz Rima smo dobili odgovor, da je plačilni oddelek poslal tozadevni nalog videmski pokrajinski zakladnici.

5. *Zivec Fr., Šempas:* V Vaši zadevi nam je tržaška finančna intendantca odgovorila naslednje: Vam je bilo ustavljeno izplačevanje pokojnine do 5. septembra 1931, ker ste prejeli od 1. 10. 1921 do 31. 7. 1925 za L. 4055.43 veččasne podpore, kakor Vam je pritikalo na podlagi ministrskega odloka, s katerim Vam je bila priznana definitivna pokojnina. Ko odplačate ta dolg (to se zgodi 5. 9. 1931) se Vam bo pokojnina spet redno izplačevala.

6. *Jereb Peter, Planina št. 13:* Vaša prošnja je registrirana pod št. 069952. Upati je, da boste v kratkem spet redno prejemali pokojnino, ker je pristojni urad že dobil nalog, da popravi Vašo pokojninsko knjižico.

TAJNIŠTVO.

Širite „Goriško Strazo“

C. Doyle — Milan:

Plešočki možički.

(Detektivska dogodba.)

Sherlock Holmes je sedel že par ur sklonjen nad porcelanasto skodelico v kateri je varil neko zelo neprijetno dišečo sestavino. Glava mu je zlezla na prsi, in dolgi, ozki hrbet je bil tako sključen, da je bila postava mojega prijatelja podobna vitkemu ptiču s sivim perjem in črno čepico.

»Ti torej ne maraš kupiti južnoafriških papirjev, Watson?« je rekel iznenada.

Nisem mogel potajiti začudenja nad tem vprašanjem. Čeprav mi je že šestokrat podal dokaze občudovanja vredne sposobnosti, mi je bilo vendar to odkritje mojih najglobljejših misli popolnoma nedovzeto.

»Za Boga svetega, odkod neki to veš?« sem ga vprašal.

Holmes se je zavrtel na svojem stolu. V roki je držal kadečo se poskuševalno cevko, njegove globoko ležeče oči so kazale dobrohotno razpoloženje.

»No, Watson, ti si iznenaden?« je rekel.

»Vsekakor!«

»To priznanje bi lahko pismeno zahteval od tebe.«

»Zakaj?«

»Zato, ker mi boš tekom petih minut rekel, da mi je bilo priti do take misli strašno navadno in enostavno.«

»Tega prav gotovo ne bom rekel.«

»Le poslušaj in pazi, moj ljubi Watson,« — poskuševalno cevko je vtaknil v podstavek in začel govoriti z izrazom učitelja, ki govori svojim učencem — »v resnici ni tako težko postaviti si vrsto zaključkov, od katerih vsak sledi predhodnemu, in od katerih je vsak posebej zelo lahek. Ako to storimo, in nato vse srednje opustimo, in našim poslušavcem povemo samo prvega in zadnjega, tedaj zamoremo doseči neverjeten in čudovit učinek. Tako tudi resnično ni bila nikakoli umetnost spoznati po tvojem levetem kazalcu in palcu, da si namen, naložiti tvoje malo premoženje v afriških vrednostnih papirjih, že opustil.«

»Tu ne vidim prav nobene zveze.«

»To je že mogoče, toda zamorem

ti takoj po vrsti pokazati posamezne člene verige. Prvič: Ko si včeraj zvečer prišel iz kluba, si imel sledeče krede na palcu in kazalcu leve roke. Drugič: to je le slučaj, če si igral biljard in si imel palico umazano od krede. Tretjič: Ti igraš samo s Thurstonom biljard. Četrtič: Pred štirimi tedni si mi pripovedoval, da meni Thurston južnoafriške akcije, ki bodo čez en mesec izdane, kupiti in si ti hotel pri tem sodelovati. Petič: Tvoja pobotniška knjiga je zaklenjena v moji omari in ti nisi še do danes povprašal po ključu. Šestič: Ti si torej opustil namero, da bi tvoj denar naložil v tej vrednosti.«

»Kako strahovito enostavno!« sem nehote zaklical.

»Natančno, kakor sem rekel,« je nadaljeval moj prijatelj nekoliko ozlovoljen. »Vsak problem se ti zazdi otroško lahek potem, ko ti ga pojasnim. Tu imam pa enega, ki še ni razjašnjen. Glej, kaj lahko napraviš iz tega, stari prijatelj!« Na mizo je vrgel list papirja in se sam zopet obrnil k svoji kemični analizi.

Zavzet sem opazoval čudne hieroglifne na papirju.

»Ej, no, Holmes,« sem vzkliknil, »to je napravil kak otrok!«

»To je tvoje mnenje!«

»Kaj more pač drugega biti?«

»Da, to bi tudi gospod Hilton Cubitt iz Ridinga v Norfolku prav rad vedel. Mala uganka je dospela s prvo pošto, pošiljatelj sam pa pride s prihodnjim vlakom... Zvoni, Watson, in prav nič ne bom iznenaden, ako bi bil že tu.«

Na stopnicah so se začeli težki koraki in naslednji trenutek je odprl vrata najine sobe velik, sveže izgledajoč gospod z gladko obrtim obrazom. Njegove svetle oči in cvetoča barva obličja so nama pravile, da ni najbrže imel nobene poklica, ki bi ga vezal na Bakerovo cesto.* Zdelo se je, da je prinesel s seboj s svojim vstopom močan, živce krepčajoč morski vzduh iz svoje domovine. Ko je vsakemu izmed naju stisnil roko in hotel sesti, je padel njegov pogled na papir s čudovitimi znamenji, katera sem ravnokar jaz imel v roki ter zopet položil na mizo.

(Dalje.)

* Na tej cesti se je nahajalo Holmesovo stanovanje.

GOSPODARSTVO.

Razredčevanje jagod pri namiznem grozdju.

Trgovina z namiznim grozdom igra vedno večjo vlogo, ker je grozdje zdravilno in tudi najboljše sadje. Samo Nemčija uvaža letno okoli pol milijona q namiznega grozdja, Švica nad 100.000 q, enako tudi Avstrija. Precejšnje količine namiznega grozdja uvozi letno tudi Češka in vse severne države, v katerih ne rodi trta.

V naši deželi imamo zelo malo dobrih vrst namiznega grozdja. Najbolj znana vrsta je pri nas žlahtnina i moškatelj. Druge vrste so malo poznane. (Omenjamo tu, da sedaj preizkušajo na posestvu g. Štekarja v Števerjanu številne vrste trt za namizno grozdje in tako lahko upamo, da bomo imeli kmalu na razpolago precej in dobrih vrst.)

Naša dežela nima niti toliko namiznega grozdja, da bi krila lastne potrebe, ker prihaja iz drugih pokrajin k nam mnogo namiznega grozdja. Vzrok pomanjkanja pa ni, da ne bi mi imeli količinsko dovolj namiznega grozdja, pač pa imamo premalo grozdja, ki bi odgovarjalo namiznemu. Vzrok tiči večinoma v tem, da mi ne gojimo namiznega grozdja.

Kaj razumemo pod gojenjem namiznega grozdja? Pod gojenjem ne smemo razumeti sajenja odgovarjajočih vrst, obrezovanja, škropljenja, mandanja in drugih opravil, ki jih zahtevajo vse vrste trt. Pod gojenjem moramo razumeti vse drugo, in sicer:

Predno prinese naš kmet namizno grozdje na trg, ga prej doma dobro prečisti, to se pravi, da s škarjami odstrani vse gnile, suhe, zelene in prav drobne jagode iz posameznih grozdov. To pa ni dovolj, ker kljub temu pride na trg namizno grozdje z debelimi in drobnimi jagodami. Tako pa namizno grozdje ne sme biti in baš tu tiči razlog, da je Francija skoraj izpodrinila italijansko namizno grozdje iz trgov Nemčije in Švice. Namizno grozdje mora biti debelo, jagode morajo biti kolikor mogoče vse enake, grozdi pa ne smejo biti pregosti, tako, da so jagode stisnjene ena pri drugi in večkrat celo pomečkane. Kako dosežemo vse to? To dosežemo, če razredčimo na grozdu zelene jagode takrat, ko niso najdebelejše še dosegle debelosti drobnega graha, to je par tednov po odvetenju. Takrat moramo odstraniti iz grozdov vse najdrobnejše jagode, potem pa tudi vse one, ki bi napravile grozd stisnjen. Vrh grozda nam ni potrebno odstraniti mnogo jagod, temveč pa na sredi in na spodnjem delu, pri špici. Raje odstranimo več jagod kot manj, ker čim manj bo na grozdu jagod, tem bolj se bodo ostale zdebile. Odstranjujemo jagode pa s tankimi in dolgimi škarjami. Pri odstranjevanju nepotrebnih jagod moramo tudi paziti, da grozda ne preveč ne ošulimo, ker namizno grozdje mora imeti na sebi še tako imenovano »moko« kot češplje. Drugače ni grozdje tako okusno. Ker pa moramo pri odstranjevanju jagod na trti kljub temu grozd držati, storimo to z majhnim lesenim koračkom, to je neke vrste ščipalko, ki pa ne sme grozda pretisniti.

Ker je tako opravilo pri nas še zelo malo ali nič v navadi, bi bilo potrebno, da bi ga letos poskusili. Čas za razredčevanje jagod na namiznih vrstah bo prav kmalu nastopil. Poskusite!

R.

Goriški trg kmečkih pridelkov v zadnjem tednu.

Črešnje so končale. Zadnje so bile donešene na trg v pondeljek (9. julija) in sicer iz Kanalskega. Cena jim je bila okoli 1.80 za kg.

Hrušk prihaja na trg dnevno

okoli 10 kvintalov. Cena jim je okoli 2 liri za kg. Mnogo vredne te hruške niso, posebno ne za izvoz.

Jabolka pride na trg 2 do 3 q na dan, cena 1.80 do 2 liri za kg. Breskev je letos precej na trgu. Se pozna, da so jih začeli naši kmetovalci gojiti v obilnejši meri, kot prej. Na trg jih pride dnevno do 50 q, cena 1.60 za kg, pa tudi 2.80, kar pač zavisi od kakovosti blaga. Prav drobne kakšenkrat niti ne dosežejo cene 1.50 L za kg.

Marelice so imele precej dobro ceno, a sedaj jih je malo več, končale so. Cena jim je bila od 1.80 do 3 lire za kg. Dnevno jih je bilo do nešeno na trg do 50 kvintalov.

Cimberji se oddajajo danes po 1.20 do 1.50 za kg.

Smokve (fige) so se pojavile na trgu že pred enim tednom in so bile po 20 do 25 centezimov ena. Včeraj so imele ceno 2.50 za kg. Sedaj jih pride na trg do 10 q dnevno.

Zelenjava nima sedaj izvozne sezije, razen fižola v stročju, katerega pa je zelo malo, ker ni dežja. Cena mu je na debelo okoli 2 liri za kg.

Krompir ima zelo malo povpraševalcev, izvoz je mrtev, cena mu je okoli 35 lir za kvintal.

Sadje in zelenjava se izvažata večinoma v Avstrijo, nekoliko na Dunaj, večinoma pa v druga mesta, letovišča in kopališča. Ostale države prihajajo zelo malo v poštev za izvoz našega sadja in zelenjave.

Trg svilodov je pri kraju. V Gorici je bilo prodanih okoli 12.000 kg svilodov. Cena jim je bila pri začetku nekoliko višja kot h koncu in sicer pri začetku 17 lir, potem pa je cena padala do 15 lir za kg. Zadnji kilogrami, ki so bili prineseni na trg pa so dosegli ceno komaj 12 lir in celo samo 8 lir za kg. Zadnji dve ceni sta pa izjemni, ker je bil trg zaključen in so bili svilodji že odpeljani v sušilnice.

R.

Suša.

Na milijone lir škode je napravila suša že dosedaj v naši deželi. Zemlja, rastline, ozračje, posebno pa kmetovalec vzdihuje po dežju, a žalibog ga ni. Zadnje dni je vrhu vsega še pihal veter, po Krasu in Zgornji Vipavski dolini celo burja, ki je napravila ogromno škodo. Veter je mnogo polomil, vrhu tega pospešuje veter izhlapevanje zemlje, vsled česar je suša še hujša. Suša pritiska na celo deželo in tudi na Gore. Seveda ni v Gorah tako občutna, kot v Vipavski dolini, na Krasu in v Brdih.

Posebno trpi vsled suše fižol, pa tudi krompir in vsi ostali pridelki. Kjer je zemlja količkaj močna, globoka, se suša na koruzi še mnogo ne pozna, drugače pa je, kjer je plast zemlje plitva in zemlja peščena. Trta dosedaj mnogo ne trpi. Občutno škodo dela suša tudi na senožetih. Še ne pokošena trava je suha, marsikje pa so pokošene senožeti kot da bi bile ožgane. Zato se danes marsikateri kmetovalec boji, kako bo s krmom, živinorejci pa se v splošnem boje, da bo vsled suše jela padati že itak nizka cena živini.

Kako opomoči? Oblast lahko kaj ukrene glede davkov, a tudi kmetovalec si lahko sam nekaj pomaga. Za namakanje je pri nas malo pripravnih leg, a tu in tam se že da kaj napraviti. Predvsem pa mora kmetovalec paziti, da ima krompir, koruzo, fižol in podobne kulture oplete, da je zemlja na vrhu droben prah in ne v velikih grudah ali celo zabita od prejšnjega dežja. Od dežja zabita zemlja mnogo bolj izhlapeva vlago kot pa zemlja, katere zgornja plast je droben prah. Zato moramo paziti, da so poljščine oplete. Isto pa velja tudi za vinograde.

Opleti vinogradi so vse bolj črni kot neopleti. Povsod pa moramo paziti na zatiranje plevela, ker nedopustno bi bilo, da bi prevel poleg redilnih snovi črpal iz zemlje tudi vlago, katere je itak v zemlji malo.

Glede krme pa velja le to, da pazimo na njo, da je zberemo čimveč, da ne zametujemo slame in da poskrbimo za setev pičnika.

Ponižen »očenas« k Bogu, da bi dal potrebnega dežja, pa tudi ne škodi.

R.

Tržne cene

dne 12. julija 1928.

Česnik L 0.60—0.80; šparglji L 2 do 3; sveže zelje L 1—1.20; korenje

L 1—1.20; kumare L 1.10—1.30; čebula L 0.80—1; pesa L 1.20—1.30; fižol navaden L 1.80; fižol koks L 2.60; salata L 0.90—1.10; krompir L 0.40—0.50; paradižniki L 2—2.20; sveži grah L 1.80—2.20; redič L 1 do 4; špinača L 1.20—1.40; fižol v stročju L 2.20—2.60; vrzote L 0.80—1; bučice L 1.10—1.30; marelice L 2.40 do 3.40; sveže fige L 1.40—2; smukvice L 7—8; limoni kos L 0.20—0.30; jabolka L 1.40—1.60; hruške L 1.80 do 2.60 breskve L 1.80—3.80; slive L 1.40—2.80; sveže maslo L 14; presno maslo L 17—18; mleko liter L 1 do 1.10; skuta L 11; jajca kos L 0.50 do 0.55.

Kaj je novega na deželi?

Medana.

V soboto 14. t. m. bo obhajala ugledna družina Gradnikova in z njo vsa vas prav znamenito domače slavje. Gradnikov oče in mati bosta slavila zlato poroko. Pred 50. leti je reven fant Jožef Gradnik, ki se je priselil s Tolminskega, podal roko zvesti družici Luciji. Z neumorno pridnostjo sta si zložila posestvo in na njem vzorno odgojila številno družino. Imata pet sinov, ki so vsi ugledni in izobraženi možje. Dr. Alojzij Gradnik, odlični slovenski književnik, ki je s svojimi solničnimi pesmimi uvedel Brda v slovensko književnost, je iz tega rodu. Drugi sin je šolski vodja, tretji je naš bivši župan, mlajša dva sta tudi na dobrih mestih. Tri hčere so poročene v spoštovanih hišah. Zlatoporočencema, ki sta v Medani in po vseh Brdih priljubljena, pošiljamo pristrčne čestitke. Še mnogo veselih in srečnih let vam voščimo!

Hudajužna.

Cesta, ki pelje od glavne ceste na našo železniško postajo, spada v državno oskrbo. Ta cesta je pa zlasti v začetku nad gostilno g. Lenarja, kjer prekorači majhen potok, v takem stanju, da je skoro nerabna. Most, ki je bil na tem mestu, je hudo durnik ob lanski povodnji odnesel. Občinarji so ga za silo nadomestili, da so lahko prišli z vozom na postajo. Sedaj je pa ta začasni most naravnost nevaren, ker je poln lukenj. Obračamo se na železniško ravnateljstvo s prošnjo, da vzpostavi most in odstrani nasip grušč, ki ga je povodenj navalila na rob ceste.

Ponikve na Tolminskem.

Tudi pri nas se sliši tarnanje, da je več slabega ko dobrega. Točo smo imeli letos že dvakrat, prvič spomladi, ko je sadje najlepše cvetelo, drugič pa na 21. junija. Obakrat je napravila veliko škodo, enkrat na sadju, potem pa na poljskih pridelkih, katere je nekaterim skoraj popolnoma pobrala. Dolgotrajni mraz spomladi je vzela polovico sena, če ne še več. Saj so še sedaj, ko je čas košnje, travniki prisojne lege skoraj goli kot so jeseni. Kaj bo z živino, je žalostno vprašanje? Merodajni krogi bi morali to vpraševati in priskočiti na pomoč tako hudo udarjenemu ljudstvu. Zlasti pri odmerjanju in izterjevanju davkov naj bi se na to ozirali. — Deželni kmetijski urad se trudi, da bi zboljšal živinorejo s tem, da licencira nekatere bike. Kaj je s tem doseženo? Prepričan sem, da do sedaj pri nas zelo malo ali nič. Skoro bi trdil, da smo v tem oziru še na slabšem kot pred tridesetimi leti. Zakaj? Vsak srednji in večji kmet je redil redno po dva bika in ju je poljubno uporabljaj. Seveda je skrbel, da je redil bika od dobrih mlekaric. In tako tudi sedaj še redijo kmetje bike, a jih po novih predpisih ne smejo poljubno uporabljati, ker spuščati se smejo le licencirani biki. Zato se pa dostikrat pojavljajo zle posledice. Prvič zato, ker licencirani bik morebiti ne daja rodu dobre mlečnosti, drugič

zato, ker se imejtelji bikov ne držijo povsem predpisanih pravil. Za občino s sto številkami sta dva ali morebiti samo eden licenciran bik pač premalo, zlasti še, če ni reda. Imel sem priliko videti v nekem kraju spuščanje lic. bika. Po skoku je gospodar bika vedno skrbno razkužil, zato v tistem kraju ni bilo ničesar čuti o spolnih boleznih. Spolne bolezni pa postanejo lahko usodne za nas živinorejce. Skrbimo zato, da bosta vladala v naših hlevih in pri naši živini red in snaga in skrbimo zlasti, da bomo imeli v vasi zdrave in dobre bike.

Sv. Mihael — Ozeljan.

Ker nam je zadnjič obljubil gošpod urednik kotichek v »Straži«, bomo danes spet kaj povedali. Zadnjič smo se izrazili nekako pohvalno o letini. Od tedaj pa je poteklo že par tednov in prej tako lepo obetajoči pridelki kažejo sedaj vse drugačno lice. Dolgi, jasni dnevi se vrste, solnce pripeka z vso svojo močjo že tri tedne. Vsakdo si lahko predstavlja, kako čutimo potrebo po dežju. Zadnje soboto so oblaki zastrli nebo in zvečer je jelo rositi. Takoj pa je prihrumel veter, razpodil oblake ter tulil vso noč in še v nedeljo. Dal Vsemogočni, da bi res kmalu rosili oblaki in napojili zevajočo zemljo. — Drugače gre pri nas vse enakomerno brez posebnih dogodkov naprej. Plešemo ne več. Glavni vzrok so prazni mošnjčki, sicer bi se še kaj zavrteli. S plesi torej nazadujemo. V kakšni stvari bo pa le kaj napredka. Sedaj pa brez zamere, če povemo, da je ta napredek v modi. Imamo tudi pri nas nekatere punčke s pristrženimi lasmi in obrbitimi vratovi. Res je, da izgledajo bolj elegantno, toda naši fantje so rekli, da se jim bolj dopadejo punce z dolgimi lasmi. Prav imajo!

Zakriž.

(Korošec v Zakrižu.) — Zakriž je vas na Cerkljanskem. Tu se je zbralo na nedeljo po sv. Urhu — 8. t. m. popoldne — več fantov in deklet iz Ravnih, Cerkna in drugod. Kaj so hoteli delati, ne vemo. Med njimi je bil tudi Korošec, pa ne znani minister iz sosedne države, ampak neki mladenič iz Vipavske doline z lepim črnim brado in brdakom dečko, pravijo dekleta, in fantje ga imajo za dobro, dobro dušo. Znana so njegova junaška dela v bukovskih Zabašah, na Kojci, v Orehku, pa nam ne čas ne prostor ne dopuščata govoriti. Tisti dan je vodil petje v Ravnah. Po procesiji pa je pomeril pesti v Zakrižu. Pravzaprav je tekla tudi kri. Pravijo v opravičilo, ali mi iz vljudnosti nočemo trditi, da je bil v rožcah. Fantje so se ga znebili na precej nevljuden način, pa drugoga ni zaslužil.

V Dornbergu je na prodaj lepo posestvo obstoječe iz hiše in gospodarskih poslopij, vinogradov, njiv in travnikov. Proda se vse skupaj ali po parcelah. — Kupci naj se oglasijo pri Ludviku Vodopivcu, Dornberg štev. 232.

Koledarček.

16. jul. ponedeljek, M. D. Karm.
 17. jul. torek, Aleš, sp.
 18. jul. sreda, Friderik, m.
 19. jul. četrtek, Vincencij Pavl.
 20. jul. petek, Margareta, dev.
 21. jul. sobota, Danijel, prer.
 22. jul. nedelja, Marija Magdalena, sp.

Boj proti alkoholu v Ameriki.

Znani ljubljanski profesor dr. V. Šarabon se je pred nedolгим vrnil iz Združenih držav severoameriških, kamor je bil napravil poučno potovanje. V Združenih državah so kakor znano alkoholne pijače prepovedane, tam vlada tako imenovana prohibicija (prepoved alkohola). O tej »prohibiciji« pripoveduje v 'Slovincu' naslednje žalostno-smešne prigodbice:

»Vinko, pij no še en kozarec vina, v Ameriki ga ne bo nič,« so mi rekli prijatelji, ko sem odhajal v Ameriko.

Ko sem prišel v New York, sem videl prvi dan pijano žensko, na tleh ležečo; tako je bila nadelana, da ni mogla vstati.

No, sem si mislil, uvod je dober. Večerjali smo. »Oprostite, gospod profesor, da Vam postrežem samo z rdečim vinom; rumeno smo ravno popili,« mi je rekel gospodar.

Drug znanec me je prišel iskat. »Ne pijem vina,« mi je dejal, »mi gre preveč na ledvice. Ampak do bro žganje imam doma. Boste videli,« Jaz sem res videl; kar zavrtelo se mi je, tako je bilo žganje močno. Dotični gospod ga imenuje »ta žezleznega«. Seveda, ta pa ne gre na ledvice.

Tako se je začelo.

Nikdar v življenju še nisem toliko pil kot v Ameriki. Vsak ima kaj ali pa pozna vsaj koga, kjer »ga« dobi. Da se jih veliko zastrupi, je znano; ga ne znajo delati. Slovenci se nič ne zastrupijo; so že doma kuhali in so prinesli to umetnost v Ameriko. Veliko jih je med njimi, ki so zlasti v prvih letih prohibicije s kuhanjem žganja zelo obogateli.

Vinogradi rastejo v Ameriki kar iz tal. Ne samo tam doli na toplem kalifornijskem jugu, temveč tudi na severu v državah New York, Ohio, Michigan itd. Vino ima okus po izabeli. Najbolj mi je dopadlo ono iz države Ohio (izg. ohajo). V Ohio je Cleveland. Tam poznam farmerja, ki popije po dve galoni vina na dan! 1 galona je 4 litre in pol.

Par slučajev prohibicije bom navedel. Nekje so praznovali 25letnico poroke. Prišla je tudi policija, z g. komisarjem na čelu. »Vino pije te?« je dejal strogi komisar. »Seveda ga, in Vi ga boste tudi,« so mu rekli. V stransko sobo so ga peljali in druge policiste z njim; zadnji so odšli domov policisti, močno se gajoč.

Največ tihotapi mesto Detroit, ob kanadski meji. Sploh je kanadska meja zelo živahna. Od Winipega v Kanadi globoko dol v Zedinjene države gre cela vrsta avtomobilov, polnih alkohola. Vsak voznik vozi samo določeno število milj, recimo deset. 1 milja je 1609 m. Pride nekam, kjer mu alkohol naložijo; pelje 10 milj, izločijo mu alkohol, dajo mu lepo vsoto, in alkohol gre z drugim avtomobilom naprej. Če te ujamejo, si zaprt, a za tvojo družino skrbi tihotapska zveza, dokler nisi spet prost. — Pelješ se z avtomobilom čez kanadsko mejo, po alkohol seveda. Obmejni uradnik zapiše številko tvojega avtomobila. Ti mu stišnes 100 dolarjev, to je običajna taksa. Pride nazaj, uradnik pogleda samo številko avtomobila in reče: »Naprej!« Tudi če ne prideš ravno tam nazaj, kjer si prišel noter, se ti ni treba nič bati; uradniki si telefonirajo

med seboj številke avtomobilov, ki so plačali.

Nekje je v pritličju državna banka, v prvem nadstropju pa prodajajo žganje in vino. — Nekje druge so vdrli prohibicijski uradniki v gostilno, kjer so sumičili alkohol; zaplenili so ga, potem so se pa usedli in so prodali sami vso zalogo, denar pa seveda tudi sami spravili. — V Clevelandu so letos samo 26. in 27. maja zaprli zaradi popolne pijanosti 287 oseb.

Deklice v Ameriki pred prohibicijo niso pile in tudi kadile niso. Sedaj kadijo in pijejo. Pridejo v gostilno, naročijo si malinovec, vzamejo iz žepa steklenico žganja, izlijejo malinovec, nalijejo žganje in pijejo. Veliko je slučajev, ko deklica noče iti s fantom plesat, če nima ta steklenice z žganjem s seboj. Otroci prej niso nikoli pili; sedaj vidijo starše, ki pijejo doma narejeno vino ali žganje, in začnejo tudi oni piti.

Takšna je ameriška prohibicija. »To je največji bluff svetovne zgodovine in največja sramota za Ameriko,« mi je rekel ugleden gospod. Radi bi prohibicijo odpravili, pa jih je menda sram. V malenkostih so veliki.

V državi Michigan je zakon, da je obsojen na smrt tisti, ki ga tretjič zalotijo pri prodaji alkohola. 76-letna ženica si je v svoji revščini pomagala s prodajo majhnih količin žganja; trikrat so jo dobili, obsodili so jo na smrt. To sem bral v listih oni dan, ko sem se vozil iz Chicago v Pittsburg.

V Orehovljah je na prodaj hiša s tremi njivami obdelanega zemljišča in nekaj gozda. Hiša ima 4 sobe, kuhinjo in 2 kleti. Kupec naj se oglasi pri Alojziji Boštjančič, Orehovlje št. 210 p. Miren.

Ljudska posojilnica v Št. Petru pri Gorici ima

REDNI OBČNI ZBOR

1. avgusta 1928 ob deveti uri predpoldne v svojih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev rač. zaklj. za l. 1927.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bo prvi občni zbor nesklepčen, se bo vršil pol ure pozneje drugi občni zbor v istem prostoru in z istim dnevnim redom, ki bo sklepal ne glede na število navzočih članov.

Načelstvo.

VABILO

na REDNI OBČNI ZBOR

Kmetske posojilnice v Grgarju, ki se bo vršil dne 22. julija t. l. ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih z običajnim dnevnim redom.

Odbor.

Vipavsko vino. Kmetijsko društvo v Vipavi ima veliko zalogo izvrstnega domačega namiznega in desertnega vina. Kupci se vabijo.

Učenca iz dobre hiše, poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, zdravega sprejme takoj trgovina z mešanim blagom. Kje, pove uprava »Straže«

Prašiča plemenjaka, 9 mesecev starega, ogrske pasme ima na razpolago Kanalec Terezija, Tolmin 36.

OKULISTIČNI AMBULATORIJ

Dott. Gilberto Delneri

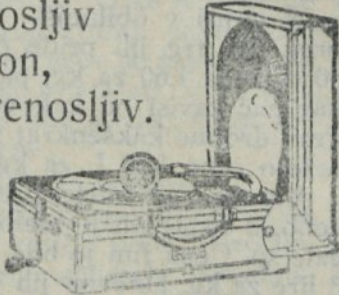
zdravnik kirurg

sprejema od 11½ do 12½ dop. in od 3 do 4 pop.

Corso Verdi 28, Gorica.

Prencis Francišek v Solkanu, glasbenik in izdelovatelj orgelj, harmonijev ter drugih glasbil. Priporoča se preč. duhovnikom, cerkvenim oskrbnikštvom in drugim. Popravlja in uglašuje cerkvene orglje najmanjšane, 60 lir od spremana. Pregledi, proračuni gratis. Moto: Ve... Ve... Ve...

Neprekosljiv gramofon, ki je prenosljiv.

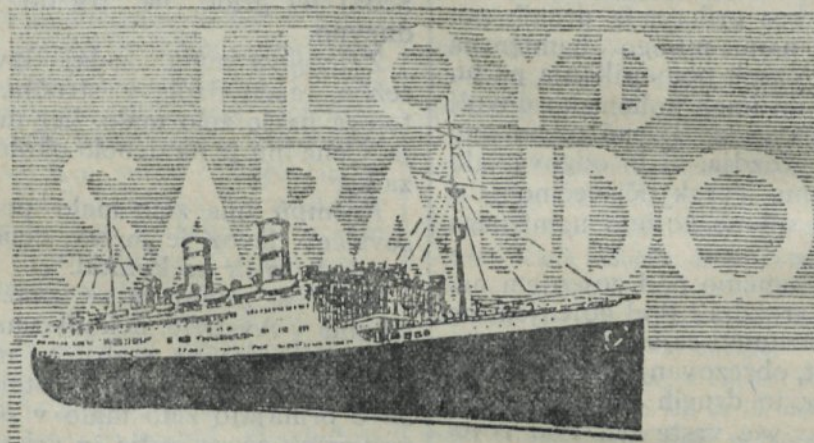

The New **DECCA** WOKULAT 66
 Gorizia - Corso
 Tel. 347

Zdravnik
za zobe in usta
Dr. LOJZ KRAIGHER
 sprejema v **GORICI**
 Piazza della Vittoria št. 20
 in v svoji podružnici
 pri **SV. LUCIJI št. 35**

Dott. Gius. Comel

specialist za bolezni v
nšesih, nosu in grlu,
 bivši operator na univ. klinikah prof. Neumann-a in Hajek-a na Dunaju in asistent prof. Brunetti v oddelku za nosne in ušesne bolezni v mestni bolnišnici v Benetkah.
 Sprejema od 9-11 predp. in od 3-4 pop.
 Gorica, Via Garibaldi 11 (prej Teatro)

Nagla vožnja v Amerike in v Avstralijo
 z novimi velikimi brzoparniki.

Prihodnje vožnje iz Genove:

„Conte Grande“ - „Conte Biancamano“

Iz Genove v New York v 9. dneh.

„Conte Rosso“ - „Conte Verde“

„Principessa Maria“ - „Principessa Giovanna“

Iz Genove v Buenos Ayres v 13½ dneh.

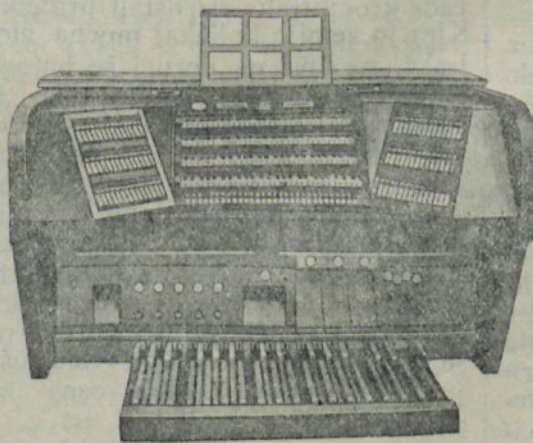
„Principe di Udine“ - „Maria Cristina“

Iz Genove v Avstralijo v 37. dneh.

Vsi parniki so preskrbljeni z brzovom „Marconi“ — električno razsvetlavo — izvrstno kuhinjo in največjim komfortom. Tretji razred ima udobne kabine z 2, 4 in 6 posteljami dostojno opremljenimi, prostorne jedilne dvorane — dvorane za kadičce — dvorane za dame — mostove za sprehanje — kopelji — kino.

Pojasnila daje zastopnik **LLOYD SABAUDO**
F. ROSICH, GORICA, Via Contavalle št. 4 Telefon št. 3-74

ZITZMANN & JEŽEK

Tovarna orgelj, harmonijev in klavirjev, — ustanovljena l. 1925. — Delo prvovrstno, po vsakem načrtu. Cene zmerne.

Glasbeni svetovalec:
 Emil Komel, učitelj glasbe.
 Odlične reference!!!

GORICA - Corso Verdi št. 30
 STANOVANJE: Via Ponte Isonzo 17

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica
CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Kaymann, vrhovno vrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.
Blago solidno! Gene zmerne!